

6 грудня — День вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі

6 грудня — День вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі

В Україні триває Всеукраїнська кампанія «16 днів проти насильства», яка з 1991 року підтримується міжнародною спільнотою і проводиться з 25 листопада по 10 грудня. Кампанія покликана вкотре наголосити, що будь-які прояви насильства над людиною, незалежно від її статі, є порушенням її прав.

У рамках 16 днів проти насильства 6 грудня відзначається День вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі. Саме після трагічних подій цього дня, чоловіки Канади в 1991 році започаткували Білу Стрічку як символ активізму проти насильства над жінками та дітьми.

6 грудня 1989 року чоловік, озброєний напівавтоматичною зброєю, увійшов до аудиторії машинобудування в Політехнічній школі Монреалю. Відокремивши жінок від чоловіків, він відкрив вогонь по жінках, вигукуючи: «Ви всі феміністки». Чотирнадцять молодих жінок було вбито, ще 13 осіб отримали поранення. Потім стрілець направив зброю на себе. У своїй передсмертній записці він звинуватив феміністок у тому, що вони зруйнували його життя. У записці містився список з 19 «радикальних феміністок», яких, за його словами, він би вбив, якби у нього не закінчився час. До нього увійшли імена відомих жінок Квебеку, в тому числі журналісток, телеведучих та профспілкових лідерів.

Подія, що стала відомою як «Монреальська різанина» прокотилася шоковою хвилею по Квебеку та решті Канади. Протягом наступних днів і тижнів у суспільстві точилися широкі дебати щодо причин і мотивів нападу. Для одних дії стрільця Марка Лепіна були окремим випадком, що не мав жодного суспільного значення. Для інших — це свідчення глибокого

нерозуміння місця та ролі жінки в суспільстві. Багато хто вважає, що трагедія свідчить про глибоко вкорінені та поширені антифеміністичні настрої.

Ця подія призвела до більш широких дебатів про насильство щодо жінок і посилення контролю над зброєю в Канаді. Після подій 6 грудня була створена Коаліція за контроль над зброєю. Її зусилля сприяли прийняттю в листопаді 1995 року Закону С-68 (федерального закону про контроль над вогнепальною зброєю). Його положення передбачали обов'язкову реєстрацію всієї вогнепальної зброї та надання ліцензій на носіння зброї; створення національного реєстру всієї зброї; перевірку біографічних даних; процеси верифікації та контроль за продажем боєприпасів.

У 1991 році парламент Канади оголосив 6 грудня Національним днем пам'яті та дій проти насильства над жінками, який також відомий як День білої стрічки <https://tinyurl.com/329kk4mz>.

День вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі — знакова подія для всього світу, адже насильство над жінками залишається одним із найпоширеніших порушень прав людини. За оцінками UN Women, 736 мільйонів жінок у світі — майже кожна третя — хоча б раз у житті зазнавали фізичного та/або сексуального насильства. 86 % жінок і дівчат живуть у країнах, у яких відсутній правовий захист від гендерно зумовленого насильства <https://tinyurl.com/yz7p9bef>.

Сьогодні важливо не тільки вшанувати пам'ять жертв насилля, але й вживати рішучих заходів для запобігання насильству, боротьби з усіма його проявами та ліквідації всіх форм дискримінації стосовно жінок.

На міжнародному рівні інструментом, що сприяє рівноправності між жінками й чоловіками та має на меті подолання гендерно зумовленого та домашнього насильства є Стамбульська конвенція, основними цілями якої визначено:

- захист жінок від усіх форм насильства й недопущення, кримінальне переслідування та ліквідація насильства стосовно жінок і домашнього насильства;
- сприяння ліквідації всіх форм дискримінації стосовно жінок та заохочення дійсної рівності між жінками та чоловіками, у тому числі шляхом надання жінкам самостійності;
- розробка всеосяжних рамок, політики та заходів для захисту всіх жертв насильства стосовно жінок і домашнього насильства та надання їм допомоги;
- заохочення міжнародного співробітництва з метою ліквідації насильства стосовно жінок і домашнього насильства;
- забезпечення підтримки та надання допомоги організаціям та правоохоронним органам в ефективному співробітництві для прийняття комплексного підходу до ліквідації насильства стосовно жінок і домашнього насильства.

Україна ратифікувала Конвенцію 20 червня 2022 року, ухваливши Закон України від 20.06.2022 № 2319–ІХ «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та

боротьбу із цими явищами». І сьогодні перед судами, правоохоронними органами, місцевими та регіональними органами влади та неурядовими організаціями стоїть питання щодо імплементації положень Стамбульської конвенції на практиці з метою належного виконання взятих міжнародних зобов'язань задля запобігання насильству стосовно жінок та боротьби з його наслідками.

Більше про День вшанування пам'яті студенток, розстріляних у Монреалі — у матеріалі Анни Цветошенко, адвокатки, членкині команди Центру «Адвокат дитини» ВША НААУ. <https://tinyurl.com/vw4ravda>

Детально про Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція): цілі, основні положення та значення — у матеріалі членів команди Центру «Адвокат дитини» Анастасії Шепеленко та Ганни Круглякової. <https://tinyurl.com/375z3wum>